

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI

TASDIQLAYMAN

ToshDO'TAU rektori

SH.Sirojiddinov

2026-yil

KASBIY IMTIHONLAR DASTURI VA
BAHOLASH MEZONLARI

“CHET (INGLIZ, FRANSUZ, NEMIS) TILI” FANI MAVJUD BARCHA
YO'NALISHLAR (KO'ZI OJIZLAR) UCHUN DASTUR

Dastur Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2026-yil " _____ " _____ dagi _____ - sonli majlisida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan.

Tuzuvchilar:

- Abdiyev A.
- Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "Xorijiy tillar" kafedrasi mudiri
- Yusupova N.
- Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "Xorijiy tillar" kafedrasi dotsenti

Taqrizchilar:

- Teshaboyeva Z.
- Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "Tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi professori, f.f.d.
- Asadov M.
- Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti "Tarjima nazariyasi va amaliyoti" kafedrasi mudiri, dotsent.

KIRISH

Ushbu dastur ingliz, nemis va fransuz tillaridan imtihon topshiradigan ko'zi o'jiz abituriyentlar uchun mo'ljallangan bo'lib, unda abituriyentlarning chet tilida tinglab tushunish, og'zaki nutq ko'nikmasi, matnda ishlatilgan so'z va iboralarni tarjima qila olish qobiliyati aniqlanadi.

Dasturda keltirilgan ushbu mavzular abituriyentlarning xorijiy tillarda bilimlarini baholashda muhim o'rin tutadi.

Dasturning maqsadi va vazifasi

Mazkur dasturning maqsadi ko'zi o'jiz abituriyentlarning ingliz, fransuz va nemis tili fanlaridan bilim darajasini aniqlashdan iborat.

Dasturning vazifasi ko'zi o'jiz abituriyentlarning chet tillarida

- eshitish ko'nikmalarini aniqlash;
- mustaqil fikrini bayon etish kompetensiyasini bilish;
- original matnni tushunish darajasini aniqlash;
- berilgan matnlar yuzasidan o'zining fikr mulohazasini chet tilida bayon qilish;
- og'zaki nutq ko'nikmasi, leksik til boyligi, talaffuzini aniqlash;
- og'zaki suhbatga kirishish kompetensiyalarini aniqlashdan iborat.

ASOSIY QISM

Fonetika. Abituriyentlarni o'z fikrini erkin, ifodali va to'g'ri bayon etishlari uchun fonetik qoidalarga rioya qilishi muhim hisoblanadi. Bunda, asosan, ular so'zlarning to'g'ri talaffuz qilishi, ohangga ahamiyat bergan holda gapirishi va urg'ularning to'g'ri qo'llanilishiga ahamiyat berish kerak.

Grammatika. Chet tilidagi nutqni to'g'ri bayon qilishda, asosan, gaplarda so'z tartibi, gaplarning maqsadiga ko'ra turlarini bilish muhim ahamiyat kasb qiladi. Bundan tashqari, abituriyentlar quyidagi grammatik xodisalarini bilishi kerak:

Mustaqil so'z turkumlari. Ot. Turdosh va atqli hamda ularning turlari, otlarda son kategoriyasi, otlarning ko'plik yasash formalari va ularning turlanishi.

Sifat. Sifat darajalari, asliy va nisbiy sifatlar, sifatlarning yasash, sifatlarning otlashishi va ularning turlanishi.

Son. Sanoq va tartib sonlarning yasash va qo'llanilishi. Sonlarning otlashishi. Olmosh va ularning turlari. Olmoshlarning kelishiklarda qo'llanilishi va ularning gapdagi sintaktik vazifasi.

Fe'l. O'timli va o'timsiz fe'llar. Fe'llarning yasash. Fe'llarning turlanishi. Fe'l nisbatlari. Mayl kategoriyasi. Fe'l zamonlari.

Ravish va ularning turlari, yasash.

Yordamchi so'z turkumlari. Ko'makchi, bog'lovchi, yuklama va ularning ma'no va tuzilish jihatdan turlari.

Modal so'zlar, undov so'zlar, taqlid so'zlar, tasdiq va inkor so'zlar.

Sintaksis. Gap. Gap bo'laklari. Bog'lovchilar va ularning turlari. Uyushiq bo'lakli gaplar. Ajratilgan bo'laklar. Gapning tuzilishi jihatdan turlari.

Qo'shma gap. Ergash gapli qo'shma gap va ularning turlari.

Og'zaki suhbatning taxminiy mavzulari:

1. O'zbekiston. O'zbekiston tarixi, aholisi, maydoni, chegarasi, poytaxti, tarixiy shaharlari, milliy bayramlari, O'zbekistonning chet davlatlar bilan aloqasi.
2. Tili o'rganilayotgan mamlakat tarixi, aholisi, geografik joylashishi, sanoati, siyosiy tizimi, yirik shaharlari, milliy bayramlari, buyuk shaxslari.
3. Yil fasllari.
4. Tarjimai holi, mening oilam, mening ish kunim, mening do'stim, mening ona shahrim, mening sevimli yozuvchim (shoirim), men tanlagan kasb.
5. Mening dam olish kunim, teatr, kino, kutubxonaga tashrif, sport.

“CHET (INGLIZ, NEMIS, FRANSUZ) TILI” FANIDAN KASBIY IMTIHON NATIJALARINI BAHOLASH MEZONI

Ko'zi o'jizlar uchun ijodiy imtihon 5 baholik tizimda baholanadi. Ko'zi o'jizlar uchun kirish imtihonlari og'zaki tarzda o'tkaziladi va har bir imtihon biletiga uchttadan nazariy savol kiritiladi.

Ijodiy imtihonni baholashda quyidagi mezonlardan foydalaniladi:

1. Abituriyentning javobi “5” (a'lo)ga baholanishi uchun:

- nazariy bilimlarga ega bo'lsa;
- ijodiy fikrlay olsa;
- grammatikani chuqur bilsa;
- olgan bilimlarini amalda qo'llay olsa;
- erkin suhbat olib borish ko'nikmasiga ega bo'lsa.

2. Abituriyentning javobi “4” (yaxshi)ga baholanishi uchun:

- nazariy bilimlarga ega bo'lsa;
- ijodiy fikrlay olsa;
- grammatikani bilsa;
- olgan bilimlarini amalda qo'llay olsa;
- erkin suhbat olib borishda biroz qiynalsa.

3. Abituriyentning javobi “3” (qoniqarli)ga baholanishi uchun:

- nazariy bilimlarga ega bo'lsa;
- nazariy bilimlarini amaliyotda qo'llashga qiynalsa;
- fikrni to'liq bayon qila olmasa;
- savollarga to'liq javob bera olmasa;
- grammatikani to'liq bilmasa.

4. Abituriyentning javobi “2” (qoniqarsiz)ga baholanishi uchun:

- nazariy bilim va amaliy ko'nikmaga ega bo'lmasa;
- tarjima qila olmasa;
- savollarga javob bera olmasa;
- grammatikani bilmasa;
- erkin muloqotga kirisha olmasa.

Kasbiy imtihon komissiyasi tarkibi va uning faoliyatini tashkil etish

Kasbiy imtihon komissiyasi faoliyati 2026/2027-o'quv yili qabuli komissiyasi

tomonidan tashkil etiladi. Imtihon komissiyasi tarkibi, odatda, uch nafar a'zodan kam bo'lmagan holda tashkil etiladi.

Ijodiy imtihon natijalari o'tkazilgan kundan kechiktirilmagan holda e'lon qilinadi. Imtihon natijalaridan norizo abituriyentlarning murojaatlarini ko'rib chiqish bo'yicha apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi.

Apellyatsiya komissiyasi tarkibi va uning faoliyatini tashkil etish

Apellyatsiya komissiyasi kasbiy (ijodiy) imtihon komissiyasi faoliyatini yo'lga qo'yilishi bilan bir paytda 2026/2027-o'quv yili qabul komissiyasi tomonidan tashkil etiladi. Abituriyent kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 soat ichida apellyatsiya komissiyasiga og'zaki va yozma shaklda murojaat etishi shart. Belgilangan muddatdan keyin murojaatlar qabul qilinmaydi.

Apellyatsiya komissiyasi abituriyentlarning faqat o'zining ishi bo'yicha bildirilgan murojaatini yuzma-yuz abituriyentning ishtirokida ko'rib chiqadi va yakuniy qarorni beradi.

Qabul komissiyasi mas'ul kotibi

N.Nuradullayev

